

Belanjawan 2027 seimbangkan cukai, bantuan dan keadilan fiskal

• Antara langkah paling langsung kepada pembayar cukai ialah kenaikan pelepasan cukai individu daripada RM9,000 kepada RM12,000, iaitu had yang tidak disemak sejak 2010

• Kejayaan dasar cukai tidak seharusnya diukur melalui jumlah kutipan semata-mata. Kerajaan perlu terus menilai kesannya terhadap harga, kos perniagaan dan kuasa beli

Oleh Prof Dr Nor Aziah Abd Manaf
bhrencana@bh.com.my

Percukaian bukan sekadar mekanisme kerajaan mengutip hasil, tetapi instrumen fiskal untuk membiayai pembangunan, mengagih semula pendapatan, mengurangkan ketidaksamaan dan mempengaruhi tingkah laku ekonomi.

Oleh itu, Belanjawan MADANI 2027 dibentangkan Perdana Menteri merangkap Menteri Kewangan, Datuk Seri Anwar Ibrahim, wajar dinilai melalui dua persoalan asas, iaitu siapakah menanggung beban cukai dan siapakah menikmati manfaat perbelanjaan awam.

Kerangka ini selari dengan penegasan Anwar dalam ucapan belanjawan bahawa ukuran sesebuah belanjawan bukan semata-mata besarnya peruntukan atau banyaknya pengumuman, tetapi ada lebih ramai rakyat dapat hidup bermaruah dan negara diwariskan kepada generasi seterusnya menjadi lebih adil.

Pendekatan ini penting kerana ia meletakkan dasar fiskal bukan sekadar persoalan angka, tetapi juga soal keadilan, amanah dan kesejahteraan rakyat.

Bagi 2027, hasil Kerajaan Persekutuan dijangka meningkat kepada RM380.8 bilion. Pada masa sama, defisit fiskal disasarkan menurun kepada 3.3 peratus berbanding 3.6 peratus pada 2026, manakala nisbah hutang Kerajaan Persekutuan kepada Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) dijangka terus berkurang.

Ini memperlihatkan usaha pentadbiran Anwar mengimbangi dua tuntutan yang sering dianggap bertentangan, iaitu membantu rakyat dan memperkukuh disiplin fiskal negara.

Antara langkah paling langsung kepada pembayar cukai ialah kenaikan pelepasan cukai individu daripada RM9,000 kepada RM12,000, iaitu had yang tidak disemak sejak 2010. Kadar cukai pendapatan individu pula dikurangkan satu mata peratusan kepada 18 peratus bagi pendapatan bercukai RM70,001 hingga RM100,000 dan 24 peratus bagi RM100,001 hingga RM150,000. Kerajaan menganggarkan langkah ini mampu

memberikan tambahan pendapatan boleh guna sehingga RM1,600 kepada kira-kira lima juta pembayar cukai.

Langkah ini wajar dipuji kerana memperlihatkan keprihatinan Anwar terhadap golongan pertengahan atau M40, kelompok yang tidak semestinya menerima banyak bantuan langsung tetapi tetap berhadapan tekanan kos perumahan, pendidikan, pengangkutan dan penjagaan keluarga.

Pada masa sama, prinsip progresiviti diperkukuh apabila kadar cukai bagi mereka berpendapatan melebihi RM1 juta diselaraskan kepada 30 peratus. Dari sudut teori percukaian, pendekatan sedemikian konsisten dengan prinsip 'ability to pay', iaitu individu mempunyai keupayaan ekonomi lebih tinggi sewajarnya menyumbang secara lebih besar kepada pembiayaan negara.

STR SARA berfungsi pengagihan semula

Namun, keadilan fiskal tidak boleh bergantung pada pelepasan cukai sahaja. Golongan berpendapatan rendah yang tidak mempunyai liabiliti cukai pendapatan tidak memperoleh manfaat langsung daripada pelepasan berkenaan. Di sinilah Sumbangan Tunai Rahmah (STR) dan Sumbangan Asas Rahmah (SARA) memainkan fungsi pengagihan semula.

Belanjawan 2027 meningkatkan peruntukan STR dan SARA kepada RM16 bilion. Semua penerima STR akan menerima SARA sehingga RM150 sebulan atau RM1,800 setahun, sementara SARA MADANI RM100 sebanyak dua kali turut memabihkan jutaan rakyat termasuk sebahagian M40.

Gabungan antara pelepasan cukai dan ban-

tuan bersasar ini menunjukkan pendekatan fiskal lebih seimbang. Pembayar cukai pertengahan memperoleh ruang pendapatan boleh guna, manakala isi rumah rentan menerima sokongan lebih langsung. Dalam erti kata lain, keadilan fiskal tidak bermaksud setiap rakyat menerima jumlah

sama, tetapi bantuan dan tanggungan disesuaikan dengan kemampuan serta keperluan.

Cukai tidak langsung seperti Cukai Jualan dan Perkhidmatan (SST) pula memerlukan penelitian lebih berhati-hati. Walaupun penting sebagai sumber hasil, cukai penggunaan berpotensi memberikan beban relatif lebih tinggi kepada isi rumah berpendapatan rendah kerana bahagian lebih besar pendapatan mereka digunakan untuk penggunaan harian.

Justeru, kejayaan dasar cukai tidak seharusnya diukur melalui jumlah kutipan semata-mata. Kerajaan perlu terus menilai kesannya terhadap harga, kos perniagaan dan kuasa beli. Pendigitalan pentadbiran cukai, e-Invois, pematuhian sukarela serta penguatkuasaan yang lebih cekap harus digunakan untuk memperluas asas cukai dan mengurangkan ketirisan tanpa terlalu bergantung kepada kenaikan kadar.

Prinsip sama terpakai kepada fiskal hijau dan cukai karbon. Pelaksanaannya perlu berperingkat, telus serta mengambil kira daya saing industri, perusahaan kecil dan sederhana (PKS) serta kemungkinan pemindahan kos kepada pengguna. Sebahagian hasil cukai alam sekitar juga wajar dikitar semula bagi menyokong kecekapan tenaga dan teknologi rendah karbon.

Satu lagi kekuatan Belanjawan 2027 ialah hubungannya dengan reformasi tatakelola. Anwar menegaskan hasil pertumbuhan dan penjimatan daripada pembaharuan mesti dikembalikan kepada rakyat, sementara disiplin fiskal diperkukuh melalui Akta Kewangan Awam dan Tanggjawab Fiskal, Akta Perolehan Kerajaan dan peluasan audit wang awam.

Ini penting kerana legitimasi percukaian akhirnya bergantung kepada kepercayaan. Rakyat lebih bersedia memenuhi tanggungjawab cukai apabila mereka yakin wang awam diurus dengan amanah dan diterjemahkan kepada manfaat nyata.

Secara keseluruhannya, Belanjawan 2027 memperlihatkan kebijaksanaan Anwar menyusun keseimbangan antara hasil, bantuan rakyat, progresiviti cukai dan disiplin fiskal. Kejayaannya tetap bergantung kepada pelaksanaan, tetapi arahnya jelas, iaitu golongan pertengahan dibekalkan kelegaan dan kelompok rentan menerima perlindungan lebih langsung.

Kekuatan belakangan Anwar ialah kesediaannya menghubungkan percukaian dengan keadilan, bantuan dengan tanggungjawab fiskal dan hasil negara dengan amanah kepada rakyat.

Belanjawan 2027 bukan sahaja berpotensi besar mengukuhkan kedudukan fiskal negara, tetapi memperkukuh kontrak sosial bahawa setiap ringgit yang dipungut akhirnya mesti kembali kepada rakyat dalam bentuk peluang, perlindungan dan kehidupan yang lebih bermaruah.

Rakyat lebih bersedia memenuhi tanggungjawab cukai apabila mereka yakin wang awam diurus dengan amanah dan diterjemahkan kepada manfaat nyata

